

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl předsedou senátu JUDr. Miloslavem Výborným v právní věci žalobkyně: **METALVIS, s. r. o.**, se sídlem Areál ZD 61, Babice, zast. Mgr. Janem Drozdem, advokátem se sídlem tř. Tomáše Bati 3067, Zlín, proti žalovanému: **Generální ředitelství cel**, se sídlem Budějovická 1387/7, Praha 4, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 5. 2015, čj. 8038-7/2015-900000-304.4, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 6. 1. 2017, čj. 62 Af 79/2015-37,

t a k t o :

Řízení **se přerušuje**.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím Celního úřadu pro Zlínský kraj (dále jen „celní úřad“) ze dne 10. 10. 2014, čj. 1770-163/2014-640000-51, (dále jen „dodatečný platební výměr“), bylo žalobkyni podle § 264 odst. 1 a odst. 3 zákona č. 13/1993 Sb., celní zákon, (s účinností ke dni 29. 7. 2016 byl tento zákon zrušen zákonem č. 242/2016 Sb., celní zákon; pozn. Nejvyššího správního soudu), ve spojení s ustanovením čl. 78 odst. 3, čl. 201 odst. 3, čl. 220 odst. 1 a čl. 221 odst. 1 nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, kterým se vydává celní kodex Společenství, (dále jen „celní kodex“) a na základě článku 1 nařízení Rady (ES) č. 91/2009 ze dne 26. ledna 2009 o uložení konečného antidumpingového cla na dovoz některých spojovacích prostředků ze železa nebo oceli pocházejících z Čínské lidové republiky, doměřeno antidumpingové clo ve výši 566 877 Kč z důvodu nepreferenčního původu zboží (spojovací materiál); dle § 251 odst. 1 písm. a) daňového řádu vznikla žalobkyni také povinnost uhradit penále z doměřené částky ve výši 113 376 Kč.

[2] Celní úřad u žalobkyně provedl kontrolu po propuštění zboží podle článku 78 celního kodexu a podle ustanovení § 127 celního zákona. Touto kontrolou bylo zjištěno, že žalobkyně deklarovala v celním prohlášení nesprávné údaje týkající se původu zboží. Zboží, které bylo propuštěno do režimu volného oběhu na základě rozhodnutí o propuštění zboží ze dne 12. 12. 2011, ev. č. 11CZ1364001A43TYE9, bylo původní v Čínské lidové republice, nikoliv v Tchaj-wanu. Celní úřad toto zjištění opřel zejména o zprávu z mise Evropského úřadu pro boj proti podvodům (dále jen „OLAF“) ze dne 9. 7. 2014, č. OF/2011/0978/B1 včetně příloh (dále jen „zpráva OLAF“).

[3] Žalovaný shora specifikovaným rozhodnutím zamítl odvolání a dodatečný platební výměr potvrdil.

[4] Žalobu proti rozhodnutí žalovaného krajský soud shora specifikovaným rozsudkem zamítl. Ke vzneseným žalobním námitkám krajský soud uvedl, že skutkový stav, dle kterého je původ předmětného zboží v Čínské lidové republice, plně odpovídá dotčeným zprávám

OLAF, jež jsou plně přípustné jakožto důkazy. Krajský soud se v odůvodnění napadeného rozsudku explicitně zabýval zejména žalobkyní předestřenými žalobními body. Výslovně se přitom nezabýval otázkou platnosti nařízení č. 91/2009 (žádná ze stran řízení před krajským soudem ostatně v tomto směru žádné námítky nevznesla).

[5] Proti rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost, v níž v obecné rovině namítla, že napadený rozsudek je nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů, neboť krajský soud nezážil „oprávněnost“ nařízení č. 91/2009, přičemž ani nevzal v potaz skutečnost, že dané nařízení bylo zrušeno nařízením Komise (EU) č. 2016/278 ze dne 26. února 2016, o zrušení konečného antidumpingového cla uloženého na dovoz některých spojovacích prostředků ze železa nebo oceli pocházejících z Čínské lidové republiky, rozšířeného na dovoz některých spojovacích prostředků ze železa nebo oceli z Malajsie bez ohledu na to, zda je u nich deklarován původ z Malajsie C/2016/1316 (dále jen „nařízení č. 2016/278“). Krom toho považuje stěžovatelka napadený rozsudek za nezákonný, což odůvodňuje tím, že výše popsané zprávy OLAF dostatečně neprokazují skutečnost, že původ stěžovatelkou dovezeného zboží je skutečně v Čínské lidové republice.

[6] Stěžovatelka v kasační stížnosti dále upřesnila, že nařízení č. 91/2009 bylo od počátku (tedy od jeho vydání) neplatné. V této souvislosti stěžovatelka upozornila, že dané nařízení bylo zrušeno nařízením č. 2016/278 z toho důvodu, že uvalení antidumpingového cla na předmětné spojovací prostředky bylo dle závěrů zprávy Odvolacího orgánu Světové obchodní organizace „*European Communities – Definitive Anti-Dumping Measures on Certain Iron or Steel Fasteners from China*“, č. WT/DS397/AB/RW, ze dne 18. 1. 2016 (dále jen „zpráva odvolacího orgánu“), v rozporu s čl. 2.4, čl. 2.4.2, čl. 4.1, čl. 3.1, čl. 6.1.2, čl. 6.4, čl. 6.2, čl. 6.5 a čl. 6.5.1 Dohody o provádění čl. VI Všeobecné dohody o clech a obchodu z roku 1994 (dále jen „antidumpingová dohoda“). Jelikož samotné nařízení č. 91/2009 bylo vydáno na základě nařízení Rady (ES) č. 384/96 ze dne 22. prosince 1995 o ochraně před dumpingovými dovozy ze zemí, které nejsou členy Evropského společenství (dále jen „základní nařízení 1“) později nahrazeného nařízením Rady (ES) č. 1225/2009 ze dne 30. listopadu 2009 o ochraně před dumpingovým dovozem ze zemí, které nejsou členy Evropského společenství (dále jen „základní nařízení 2“), a vzhledem k tomu, že obě základní nařízení byla vydána též s cílem přejmutí závazků plynoucích Evropskému společenství z antidumpingové dohody a z čl. IV Všeobecné dohody o clech a obchodu (dále jen „GATT“), domnívá se stěžovatelka, že závěry zprávy odvolacího orgánu nepřímou značí i rozpor nařízení č. 91/2009 se základními nařízeními 1 a 2. Ačkoli Evropská komise nakonec v reakci na zprávu odvolacího orgánu přistoupila ke zrušení nařízení č. 91/2009, učinila tak pouze s účinky *ex nunc*. Stěžovatelka má naproti tomu za to, že důvody pro zrušení nařízení č. 91/2009 byly dány již od počátku, což má vyplývat ze samotné zprávy odvolacího orgánu. Skutečnost, že Komise přistoupila ke zrušení nařízení č. 91/2009 toliko s účinky *ex nunc* nemá vliv na to, že dané nařízení bylo po celou dobu své účinnosti v rozporu s výše vyčtenými ustanoveními antidumpingové dohody, stejně jako se základními nařízeními 1 a 2, pročež bylo od počátku neplatné.

[7] Ačkoli stěžovatelka vznesla otázku platnosti nařízení č. 91/2009 poprvé až v řízení o kasační stížnosti, je Nejvyšší správní soud povinen zabývat se jí i přes limity ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. Zpráva odvolacího orgánu byla členům Světové obchodní organizace rozeslána až dne 18. 1. 2016 a ke zrušení předmětného antidumpingového cla došlo až s účinností od 28. 2. 2016. Stěžovatelka přitom podala žalobu proti rozhodnutí žalovaného krajského soudu již dne 27. 7. 2015. Úkonem soudu je zabývat se z moci úřední otázkou platnosti aplikovaného právního předpisu, pročež lze absenci reflexe účinků zprávy odvolacího orgánu a nařízení č. 2016/278 ve vztahu k (ex tunc) platnosti nařízení č. 91/2009 vyhodnotit jako určitý deficit odůvodnění napadeného rozsudku. Na základě těchto argumentů Nejvyšší správní soud naznal, že není namístě příslušnou kasační námítku odmítnout dle § 104 odst. 4 s. ř. s.

[8] Kasační stížnost splňovala veškeré zákonné předpoklady pro věcné posouzení její důvodnosti. Nejvyšší správní soud následně shledal, že je dán důvod pro přerušeni řízení.

[9] Podle § 48 odst. 2 písm. c) s. ř. s. platí, že předseda senátu usnesením řízení přeruší, jestliže rozhodnutí závisí na otázce, kterou není v tomto řízení soud oprávněn řešit. Evropský soudní dvůr ve svém rozsudku ze dne 22. října 1987, *Foto-Frost*, 314/85, EU:C:1987:452, v bodech 11 až 20 shledal, že vnitrostátní soudy členských států nemají pravomoc prohlásit akty orgánů Společenství (nyní Evropské unie) za neplatné. Vnitrostátní soudy však mohou zkoumat platnost právního aktu Společenství (Evropské unie), a pokud usoudí, že důvody neplatnosti dovolávané účastníky řízení, nejsou opodstatněné, mohou je odmítnout a učinit závěr, že akt je platný v plném rozsahu.

[10] Nejvyšší správní soud má za to, že stěžovatelčinu námitku, poukazující na rozpor nařízení č. 91/2009 se základními nařízeními a s antidumpingovou dohodou, nelze bez dalšího shledat neopodstatněnou. Sama Komise totiž v nařízení č. 2016/278 uvedla jako důvod zrušení předmětného antidumpingového cla právě závěry obsažené ve zprávě odvolacího orgánu. Podle této zprávy je antidumpingové clo, uložené nařízením č. 91/2009, neslučitelné s články 2.4, 2.4.2, 3.1, 4.1, 6.1.2, 6.2, 6.4, 6.5 a 6.5.1 antidumpingové dohody. Zcela logickou se přitom jeví i úvaha, že pakliže je nařízení č. 91/2009 v rozporu s vyjmenovanými ustanoveními antidumpingové dohody (což Komise v zásadě uznala), je patrně v rozporu i se základními nařízeními, jež jednotlivá ustanovení antidumpingové dohody transformovala do rámce sekundárního práva Evropské unie. Vydáním nařízení č. 91/2009 a uložením antidumpingového cla proto Komise překročila limity základních nařízení, což činí předmětné prováděcí nařízení neplatným od samého počátku.

[11] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud vážil další procesní postup spočívající v položení předběžné otázky Soudnímu dvoru Evropské unie. Jelikož se v otázce platnosti nařízení č. 91/2009 klonil spíše k negativnímu závěru a zároveň je sám instančně nejvyšším soudem rozhodujícím ve věci samé, byl by k takovému postupu povinován ustanovením čl. 267 Smlouvy o fungování Evropské unie, ve spojení s výše citovanými závěry Evropského soudního dvora.

[12] K položení předběžné otázky na platnost nařízení č. 91/2009 Nejvyšší správní soud nepřistoupil z důvodu zamezení tvorby duplicit. V Úředním věstníku Evropské unie (C 277) byla dne 21. 8. 2017 zveřejněna na str. 22 pod č. 2017/C 277/32 informace o podání žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce podané Commissione tributaria di primo grado di Bolzano (Itálie) dne 21. dubna 2017 – Rotho Blaas Srl v. Agenzia delle Dogane e dei Monopoli, Věc C-207/17. Předběžné otázky byly v uvedené věci položeny takto:

- I) Jsou nařízení (ES) č. 91/2009 „o uložení konečného antidumpingového cla na dovoz některých spojovacích prostředků ze železa nebo oceli pocházejících z Čínské lidové republiky“ (1), [s] prováděcím nařízením (EU) č. 924/2012, „kterým se mění nařízení (ES) č. 91/2009 o uložení konečného antidumpingového cla na dovoz některých spojovacích prostředků ze železa nebo oceli pocházejících z Čínské lidové republiky“ (2), [a] prováděcí nařízení (EU) č. 519/2015 „o uložení konečného antidumpingového cla na dovoz některých spojovacích prostředků ze železa nebo oceli pocházejících z Čínské lidové republiky, rozšířeného na dovoz některých spojovacích prostředků ze železa nebo oceli zasílaných z Malajsie bez ohledu na to, zda je u nich deklarován původ z Malajsie, na základě přezkumu opatření před pozbytím platnosti podle čl. 11 odst. 2 nařízení (ES) č. 1225/2009“ (3) neplatná/protiprávní/neslučitelná s článkem VI všeobecné dohody o clech a obchodu z roku 1994 a s rozhodnutím DSB WTO ze dne 28. července 2011?

- II) Pokud bude rozhodnuto o neplatnosti/protiprávnosti/neslučitelnosti nařízení (ES) č. 91/2009 o uložení antidumpingového cla a s ním souvisejících prováděcích nařízení č. 924/2012 a č. 519/2015, má zrušení antidumpingového cla uloženého na základě sporných opatření právní účinky od okamžiku vstupu prováděcího nařízení (EU) č. 278/2016 ⁽⁴⁾ v platnost, nebo ode dne vstupu sporného opatření, t.j. „základního“ nařízení (ES) č. 91/2009, v platnost?

[13] Jelikož náležitá předběžná otázka již byla Soudnímu dvoru Evropské unie položena soudem jiného členského státu, jeví se podání další žádosti o rozhodnutí o totožné předběžné otázce Nejvyšším správním soudem jako nadbytečné. Nejvyšší správní soud proto rozhodl o přerušení řízení o kasační stížnosti dle § 48 odst. 2 písm. c) ve spojení s § 120 s. ř. s. Učinil tak pro podobnost nyní projednávané věci shodně jako v řízení týchž účastníků jím vedeném pod sp. zn. 2 Afs 332/2016 o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 31. 10. 2016, čj. 31 Af 17/2015-51. Poté, co bude o výše označené předběžné otázce Soudním dvorem Evropské unie rozhodnuto, vysloví Nejvyšší správní soud i bez návrhu usnesením, že se v řízení pokračuje (§ 48 odst. 6 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 7. února 2018

JUDr. Miloslav Výborný
předseda senátu